

Újszülöttjeinkért,
koraszülöttjeinkért
Alapítvány

Terápiás lehetőségek a koraszülött gyermekek ellátásában

(„Mentorprogram az Észak-alföldi régió koraszülöttjei részére”)

„Tenyérnyi csoda”-
Tájékoztató füzetek 2-3.

Tartalomjegyzék

Bevezető gondolatok	2
I. Ha a gyermek fejlődésre szorul	3
A gyermek fejlődésének lépcsőfokai a születésétől hároméves koráig	4
Rövid bevezetés a gyógypedagógiai terápiákhoz.....	10
II. Terápiásirányzatok és elérhetőségek.....	15
Állatasszisztált terápia	15
Autizmussal élő gyermekek ellátása, fejlesztése	16
Ayres-terápia	16
Bazális stimuláció.....	17
Bobath módszer.....	18
Dévény módszer.....	18
Etetésterápia (etetést, evést, ivást segítő terápia).....	19
Fejlesztés zenei foglalkozások által.....	20
GMP diagnosztika és terápia.....	22
Katona-módszer.....	23
Kulcsár Mihályné-féle Mozgásterápia.....	23
Magyar Mozgáskotta Módszer.....	24
Meggésett beszédfejlődés terápiája.....	26
Pető-módszer (Konduktív pedagógia).....	26
Sindelar-program.....	28
TSMT és HRG.....	28
Ulwila zeneoktatási és zeneterápiás módszer.....	30
Vojta terápia.....	31
III. Intézmények, szakemberek.....	32

Terápiás lehetőségek a koraszülött gyermekek ellátásában

„Tenyérnyi csoda” - Tájékoztató füzetek 2-3.

Kiadja: Újszülöttjeinkért, koraszülöttjeinkért Alapítvány a Széchenyi 2020 Program keretében

Felelős kiadó: dr. Horváth Zsolt András ·

Írta: Baksáné Borsos Marianna, Szima Györgyné,

Szerkesztette: Vámos Anikó

Tördelés: Gál Edina · **Honlapunk címe:** www.koraszulottekert.hu

Készült: Kapitális Nyomda

Bevezető gondolatok

Az „Újszülöttjeinkért, koraszülöttjeinkért Alapítvány” újabb tájékoztató füzetének meg születését az indította el, hogy munkánk során sokszor találkoztunk olyan szülőkkel, sorstársakkal, akiknél a gyermek, gyermekek nevelésével, fejlesztésével kapcsolatosan kérdések, kétségek, bizonytalanságok merültek fel. Milyen fejlesztést kapjon a gyermek? Vajon jól döntöttem? Biztos ez a megfelelő a gyermek számára? Melyik óvodába, iskolába vigyem? Miért nem veszik be „normál” óvodába? Mind ezen kérdések megválaszolásában szeretnénk a kiadvány megjelentetésével segítséget nyújtani.

Tájékoztató füzetünk áttekintést nyújt arról, hogy a köznevelési rendszeren belül milyen lehetőségek érhetők el a gyermekek fejlesztésével, intézményes nevelésével kapcsolatban. Annak érdekében állítottuk össze a kiadványt, hogy a terápiás szolgáltatásokat igénybe vevő családok a saját lakókörnyezetükhöz közel, a gyermek képességeinek leginkább megfelelő, lehető legjobb ellátást kapják meg.

Az ellátó rendszerbe való eljutás, bejutás után egy komplex diagnózis felállítása történik. Miért van erre szükség? A vizsgálatot követően a szakemberek összegző leírásában a szülő részletes tájékoztatást kap arról, ha valamilyen eltérés figyelhető meg a gyermek fejlődésével kapcsolatban. Azért nagyon fontos ez, mert a problémák megszüntetéséhez

az „orvosi segítségen” kívül legtöbbször más szakemberek segítségére is szükség van, akik a szülőkkel közösen, keresik az optimális fejlesztési lehetőségeket.

A gyermekek fejlesztésében kulcskérdés az önálló életvitel megalapozása. Ezt úgy tudjuk elősegíteni, ha elegendő teret, időt, megfelelő eszközöket biztosítunk arra, hogy saját tevékenységeik által élményszerű tapasztalati tudást gyűjtsenek. A különböző tevékenységekhez hozzákapcsolt kognitív (értelmi, tudás) elemekkel elősegítjük a rejtett képességek, szunnyadó lehetőségek kibontakoztatását is. A tanulási folyamatban a képességstruktúrák összekapcsolásával, egyidejű mozgósításával, kompenzáló hatást érhetünk el az elmaradt területeken. A rendszeres fejlesztés, együtt munkálkodás lehetőséget ad arra is, hogy felismerjük a gyermek tehetségét és segítsük annak kibontakoztatását.

Reméljük, kiadványunkkal olyan praktikus segítséget tudunk nyújtani olvasóinknak, amely megkönnyíti, hogy gyermekük számára megtalálják azokat a nevelési-oktatási intézményeket, szakembereket, ahol/akik elősegítik a harmonikus személyiségfejlődést, megalapozzák az önállóságot és a sikeres, boldog gyermek- és felnőttkort.

„A jó tanítás interaktív, egyénileg vonja be a gyereket a folyamatba, s minden érzékre hat, vagyis megfelel a gyerek személyiségének.”

(Malcolm Gladwell)

I. Ha a gyermek fejlesztésre szorul

A gyermek útja a probléma észlelésétől a fejlesztésig

A sajátos fejlődésmenetű, vagy egyéb okból megsegítésre szoruló gyermekek fejlesztését részben jogszabályok, rendeletek, részben a tevékenységben részt vevő szakemberek, intézmények (egészségügy, szociális szféra, köznevelés) kapcsolati rendszere határozza meg, illetve befolyásolja.

A probléma észlelése

A gyermekkel kapcsolatos problémák észlelése, felismerése szinte mindig a szülők, szakemberek (pl. pedagógusok) megfigyelései alapján történik. Az esetek nagyobb százalékában a szülők saját megfigyeléseik alapján jelzik a problémát pl. a védőnő, háziorvos vagy szakorvosok felé. Ezután háziorvosi beutalóval kérhetünk szakorvosi vizsgálatot pl. gyermekneurológus vagy gyermekrehabilitációs szakorvoshoz, illetve a Járási, Országos, Megyei Szakértői Bizottságok komplex (gyógypedagógiai, pszichológiai, orvosi) vizsgálatára.

A védőnő, gyermek-háziorvos, a neurorehabilitációs szakorvos vagy más szakorvos, csak a szülő közvetlen hozzájárulásával, a Szakértői Vélemény Iránti Kérelem (1. melléklet a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelethez) című nyomtatvány kitöltésével és a szülő aláírásával kérheti a fenti Szakértői Bizottságok vizsgálatát.

Szűrés

A szűrés történhet egészségügyi intézményben vagy köznevelési intézményben. Mindkét szinten orvosok, pszichológusok, gyógypedagógusok komplex vizsgálatával

történik a gyermek állapotfelmérése és diagnosztizálása. A Országos, Megyei vagy Járási Szakértői Bizottság által megállapított diagnózist a szülő elfogadhatja, de adott esetben el is utasíthatja és felülvizsgálatot kérhet, amennyiben a vizsgálatok eredményével nem ért egyet.

Fejlesztés, terápia

A diagnózis pontos ismeretében, illetve a szakértői javaslatban leírtak alapján az Országos, Megyei vagy Járási Szakértői Bizottság kijelöli a gyermek és a család számára legmegfelelőbb terápiás lehetőséget nyújtó ellátási intézményt. A szülőknek lehetőségük van arra, hogy válasszanak az egyes intézmények között. A gyermek nevelését, oktatását vállaló intézmény nyilatkozatával jelzi a Bizottságok felé befogadási, ellátási szándékát és annak biztosítását. A terápiák típusát és tartalmát a részletes szakértői vélemény tartalmazza.

Az egészségügyi ellátó rendszerben is van lehetőség a szakorvosok javaslatára pl. a HRG terápiákon, szenzoros tornán, vagy etetőterápiában való részvétellel.

A gyermek fejlesztése általában komplex ellátást jelent, melyben nem csak gyógypedagógusok vesznek részt, hanem koordináltan az egészségügy, a köznevelés, valamint a szociális ellátás is. Ezek a szerteágazó tevékenységek (pl. szakorvosi segítség, gyógypedagógiai fejlesztés, befogadó, támogató nevelés az óvodában, iskolában stb.) párhuzamosan zajlanak, nem választhatók szét.

A gyermek fejlődésének lépcsőfokai a születésétől hároméves koráig

A gyermek fejlődésbeli elmaradásának korai felismerése rendkívül nagy jelentőséggel bír. A következő oldalakon egy rövid táblázatos áttekintést láthatunk, amely segítséget nyújt ebben: a táblázatból információt kaphatunk a gyermekek főbb fejlődési sajátosságairól csecsemő- és kisgyermekkorban (0-3 éves korig).

A táblázat természetesen csak egy vázlatos áttekintést, viszonyítási alapot ad az esetleges eltérések mértékéről, súlyosságáról. Ne feledjük azt sem, hogy az ép fejlődésmenetű gyermekek esetében is nagyok lehetnek az egyéni eltérések, így megfelelő vizsgálatok nélkül semmiféle messzemenő következtetést ne vonjunk le a táblázat információiból. A diagnózis felállítása a szakértői bizottság kompetenciája.

Életkor	Nagymozgás	Finommozgás	Hallás, látás, beszéd	Szociális viselkedés
újszülött	szimmetrikus, reflexek által kiváltott rendezetlen nagy és hirtelen mozdulatok		éleslátás 20-30 cm távolságból, egyértelmű hallás, ízlelés, szaglás	sírás, arcminimika, ingerekre egész testével reagál
1. hónap	hason fekvé fejét felemeli és oldalra fordítja	kezét rendszerint ökölkben tartja nyitott tenyérbe helyezett ujjakat megragadja	szemével rövid ideig tárgyakat fixál, különösen kedveli az emberi arcokat rövid torokhangokat ad	arc kifejezése már elárulja érzelmait
2. hónap	hason fekvé fejét rövid ideig megtartja	tárgyakat próbálja megérinteni, de meg nem tudja megfogni	nagyobb tárgyakat 1 m távolságból észrevesz, szemével követi, hang irányába fordul száját formázza	figyel a beszélőre, mosolyog
3. hónap	rendezettebb, egyre inkább akaratlagos mozgások	tárgyakért két kézzel nyúl, igyekszik megfogni, szájához venni	több méter távolságból élesen lát át, tárgyakat szemével követi felfedezi a kezét gőgicsél	sírása egyre kifejezőbb felismeri a hangokat
4. hónap	hason fekvé fejét folyamatosan megtartja oldalára fordul	célzottan nyúl a tárgyakért, megfogja és szájába veszi	az ízeket megkülönbözteti, fejével a látott tárgy után fordul hangosan nevet, sikongat, hangjával játszik	szüleit felismeri, örül nekik (bújóska játék)

5. hónap	hasra fordul, kezére támaszkodva mellkasát megemeli háton fekvé lábával löki magát, körbe forog az ágyban	játékát eldobja	nevére figyel, gögicselésben már néhány mássalhangzót is kever	szerepi a csiklandozást, éneklést, beszédet
6. hónap	felülteve, kezével támaszkodva vagy megtámasztva biztosan ül, küszni kezd	tárgyakat már hüvelyujját és a másik 4 ujját használva fogja	a rikítóbb színeket megkülönbözteti	játék közben nevet, rikoltozik
7. hónap	hasra- és visszafordul, majd gurul, így nagy távolságokra is eljut	két kézzel játszik, a játékot egyikből a másikba átveszi	szótagok utánzása (ba, te, ma)	idegeket megkülönbözteti a családtagoktól
8. hónap	önállóan felül, támasztás nélkül ül, mászik	egyszerre több tárggyal manipulál	két tagú szavakat használ: mama, papá	tart az idegektől
9. hónap	főleg mászik, de már kaspakodva feláll, leülni meg nem tud	játékokat összeütögeti, tapsol	hanghatásokat utánoz (pl. berreg, sziszeg) néhány utasítást megért, kérést teljesít	egyes tárgytól, szituációtól fél, otthon éri magát biztonságban
10. hónap	oldalazva lépeget, nagyokat és gyakran esik	utánozza anyja ismétlődő fej- és kézmozdulatát	szeme elől elrejtett tárgyakat megkeres, személyes tárgyaitnak helyét ismeri, megkeresi szótagok mellé kísérő kézmozdulatokat használ (pápá-t int)	gyanakvó az idegeikkel, belekapaszkodik az ismerős felnőtbe

11. hónap	kapaszkodva lépeget, de fő közlekedési módja még a mászás	edényből tárgyakat rakogat ki és be	testrészeit felismeri, kérésre anyján is megmutatja „halandzsza” beszéd	kimutatja az ismerősök iránti szeretetét
12. hónap	biztosan áll kapaszkodva lépeget, néhány lépést önállóan is megtesz, állásból ügyesen leul	hüvelyk- és mutatóujja közé fogva fel tud emelni kicsi tárgyakat kezében tartja a kanalat, de egyedül még nem tudja használni kis segítségével pohárból iszik	szívesen és gyakran veszi le a ruháit, az öltözködésben segít önálló evéssel próbálkozik, kezzel ügyesen eszik válogat, kedvenc ételei vannak	
15. hónap	önállóan, szétterpesztett lábakkal jár tud hátrafelé menni lehajol, hogy felvegyen valamit bútorra felmászik	két kockát egymásra tud tenni krétával firklálást utánoz tartja az odanyújtott poharat és visszaadja	2-6 felismerhető szót használ, de ennél többet megért egyszerű utasításokat megért és teljesít érdeklődve nézegeti a képeket a mesekönyvben	könnyen ingerült lesz, méregbe jön nagyon fontos neki az anyja megnyugtató jelenléte
18. hónap	merev lábakkal szalad, még nem tud akadályt kerülni lépcsőn felfelé kapaszkodva, utánlépéssel jár nagyobb tárgyakat húz/tol	kockákat, korongokat egymásra pakol spontán firklál megjelenik a domináns kézhasználat	szókincse 6-20 szó, egy-egy szóval fejezi ki mondani-valóját próbálja utánmondani a mondókat, énekeket szeret képek könyvet nézegetni	önállóan is eljátszik, de szereti a felnőtt jelenlétét érzelmileg erősen kötődik az ismerős felnőttekhez

24. hónap	biztosan fut lepcsőn felfelé kapaszkod- va utánlépéssel jár kerekes játékon ülve hajta- ni tudja magát előre kis labdát eldobj helyben felugrik	egyszerű játékokat szét- szed kört és pontokat rajzol, utánozza a függőleges vonalat	egyszerű mondatokat mond egyesével lapoz magáról úgy beszél, hogy mondja a nevét kérdézi a tárgyak nevét együtt mondókázik a fel- nőttel szükségeit előre vagy utólag jelzi	az anyja nyomában jár és utánozza játsszik más gyerekek közeliében, de velük még nem dührohamai vannak, ha valami nem sikerül elviseli az elválast
30. hónap	kifinomulttá válik a járása nagyobb labdát elrúg	ügyesen eszik kanállal használja a kilincset próbál vízszintes és körvonalat rajzolni	200-nál több szót használ, tudja a teljes nevet gyakori kérdései: hol? mi? fénnyképen felismeri magát önállóan mondókázik	dührohamait nehéz le- szerelni szereket figyelni más gyere- keket játék közben játékait még nem tudja megosztani
36. hónap	váltott lábbal közlekedik a lépcsőn háromkeregűn biciklizik tud lábujjhegyen járni egy pillanatra képes fél lábon állni	ügyesen eszik kanállal, villával kezet tud mosni le és felveszi a nadrágit magas tornyot épít kört másol, keresztet rajzol	rövid mondatokkal, folya- matosan beszél megmondja a teljes nevét, nemét és korát is meghallgatja a meséket, történeteket kiválólag 2-3 alapszint	már nem olyan gyakoriak a dühkitörések kimutatója a szeretetét játsszik más gyerekekkel tud várni, gyengéd a kistestvérevel

Rövid bevezetés a gyógypedagógiai terápiákhoz

Minden gyermeknek megvan a saját fejlődési üteme. Vannak azonban olyan gyerekek, akiknek belső ritmusa különféle okok miatt (fizikai, idegrendszeri, lelki, családi vagy más okok) megváltozott ütemű, az életkori sajátosságoktól eltér. Ezek a fejlődésbeli eltérések jelentkezhetnek súlyosabb formában, de akár alig észrevehetőek is lehetnek (a gyermek sok esetben kompenzálja, elfedi őket). Minden esetben figyelniünk kell ezekre a problémákra, hiszen a képességstruktúrák egyenlőtlen szerveződése befolyásolja nem csak a tanulást, de a boldog és önálló életvezetést is. A fejlődésbeli elmaradással, nehézségekkel küzdő gyermekeknél az időben elkezdett terápiás fejlesztéssel csökkenthető az elmaradás/lemaradás, vagy akár – a probléma jellegétől, súlyosságától függően – utol is érhetik kortársaikat a fejlődésben.

Mi is az a terápia?

A gyógypedagógiai nevelés során alkalmazott terápia olyan egyénre szabott, speciális segítő eljárás, amely célirányosan a hiányzó képességek kialakítására, képességzavarok kezelésére irányul. A gyógypedagógiai terápiák abban különböznek az orvosi terápiáktól, hogy nem közvetlenül hatnak a sérülésre, hanem az abból fakadó fogyatékoság és akadályozottság befolyásolása a céljuk.

A gyógypedagógiai terápiák célja és feladatai

A terápiák célja, hogy a különböző akadályozottságokból, „fogyatékoságokból” (mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd, illetve autizmus spektrum zavar stb.) fakadó sérült funkciókat helyreállítsák, esetleg a hiányzókat kialakítsák. Ennek érdekében a terápiás folyamatba bevonják a meglévő ép készségeket, képességeket, hogy azok által pótolják, segítsék a hiányos, rosszul működő funkciókat. A szakemberek a fejlesztés keretein belül törekednek a különböző képességterületek harmonikus egyensúlyának kialakítására is. A terápia során a testi és idegrendszeri funkciók fejlesztése mellett a szükséges speciális eszközök használatra is megtanítják a gyermeket, miközben az eszközök érzelmi elfogadását is előmozdítják.

A terápia folyamata

Magyarországon többféle terápiás irányzat képviselteti magát. A sokféleség ellenére, mégis mindegyikre jellemző az alábbi általános eljárási forma:

1. Gyermek megismerése:

A terápiás eljárás minden esetben anamnézis („előzmények”) felvételével kezdődik, amely során a szakember tájékozódik a gyermek fejlődésére vonatkozó előzményekről, informálódik a problémákról. Ennek formái: szülővel beszélgetés, pedagógiai jellemzés,

orvosi diagnózis, pszichológiai vélemény, szakértői vélemény.

2. A képességek feltérképezése

A gyermekről szerzett információk birtokában a terapeuta mérési vizsgálatot végez, amellyel feltérképezi az ép és sérült, hiányzó készségeket, képességeket. A mérések általában játékos feladatok elvégzését jelenti a gyermek számára.

3. Egyéni fejlesztési terv készítése

A mérési eredményekre támaszkodva következhet a gyermek fejlődési szintjéhez, fejlődési üteméhez alkalmazkodó stratégia kidolgozása. Ennek első lépése a sérült, hiányzó képességekre irányuló fejlesztési célkitűzés. A fejlesztési célokhoz rendelik hozzá a feladatokat, határozzák meg az alkalmazott módszereket és eszközöket, illetve a terápia

időtartamát.

4. Terápia

A fejlesztési tervet követve elkezdődik a terápiás munka, amely a gyermek, a terápiás szakember és a szülő folyamatos együttműködésére épül. A szülők folyamatosan visszajelzést kapnak a fejlődésről. A gyermekkel szemben támasztott elvárásokat, feladatokat, játékos gyakorlatokat mindig a sérülés jellege, súlyosságának mértéke határozza meg az egyéni szükségletek figyelembevételével.

5. Rendszeres felülvizsgálat

A terápia során szükség van a fejlődés felülvizsgálatára, a hatékonyság, eredményesség mérésére. Siker esetén ennek tükrében határozzák meg a következő fejlődési zónát, dolgozzák ki az újabb fejlesztési tervet. Kudarccal pedig más terápiás lehetőséget keresnek.

Tünetek, felmerülő nehézségek problémák	Javasolt terápiás lehetőségek	Terápiák hatása
mozgásfejlődés késése	konduktív terápia (Pető-módszer)	• a mozgás koordinációjának javulása, • alapvető mozgásminták elsajátítása, • harmonikus mozgás kialakulása, • mozgáskedv növelése
	Dévény- módszer	
	Bobath módszer	
	Kulcsárné-féle mozgásterápia	
	Vojta terápia	
	szenzomotoros torna (TSMT, HRG)	
	állatasszisztált terápia	
beszédfejlődés késése	megkésett beszédfejlődés terápia	• hangadások elindulása, • szavak, szómondatok kialakulása, szókincs bővülése, • érthető beszéd kialakulása, • növekvő beszédkedv, • kommunikáció kialakulása,
	GMP terápia	
	állatasszisztált terápia	
	zenei foglalkozások	
	Ayres terápia	
	Kulcsárné-féle mozgásterápia	
	szenzomotoros torna (TSMT, HRG)	
szociális és kommunikációs problémák	autizmus specifikus terápia,	• kommunikációs és szociális problémák csökkenése, • eszközhasználat kialakítása, • kapcsolatfelvételi és megtartási stratégiák kialakítása
	Ayres terápia	
	szenzomotoros torna (TSMT, HRG)	
	állatasszisztált terápia	
	Kulcsárné-féle mozgásterápia	

érzékelés és észlelés nehézsége	Bobath módszer	• érzékszervek aktivizálódása, • ingerek elfogadása/keresése, • általános közérzet javulása, • önálló szabadidős tevékenységek kezdeményezése
	Bazális stimuláció	
	Ayres terápia	
	zenei foglalkozások	
	Ulwila zeneoktatási és zeneterápiás módszer	
	állatasszisztált terápia	
írás, olvasási nehézségek	Sindelar – program	• írás és olvasási nehézségek csökkenése, • kompenzációs stratégiák alkalmazása, • szorongás csökkenése, • magatartási problémák csökkenése
	szenzomotoros torna (TSMT, HRG)	
	Kulcsárné -féle mozgásterápia	
	állatasszisztált terápia	
	zenei foglalkozások	
étkezési nehézségek	etetés terápia	• evéskedv kialakulás/növekedése, • rágás és nyelés technikájának elsajátítása
	Dévény-módszer	
figyelem, emlékezet, logikai gondolkodás lassabb/sajátos fejlődése	szenzomotoros torna (HRG,T-SMT)	• ismeretszerzés fő területeinek erősödése, • memória terjedelme növekedése, • logikai gondolkodás fejlődése, • részképességek fejlődése, • iskolakezdési nehézségek csökkenése
	Kulcsárné-féle mozgásterápia	
	Sindelar-program	
	GMP terápia	
	Magyar Mozgáskotta Módszer	
izomtónus zavarai / megváltozott izomtónus (feszes/laza)	konduktív terápia (Pető-módszer)	• tudatos mozdulatkivitelezés kialakulása, • kóros reflexek leépülése, • a mozdulathoz szükséges reflexek kialakulása, • mozgáskedv kialakulása
	Dévény- módszer	
	Bobath módszer	
	szenzomotoros torna (TSMT,HRG)	
	Katona módszer	
	Vojta terápia	

központi idegrendszeri sérülés (CP, traumás agysérülés stb.)	Katona módszer	- reflexeken alapuló mozgásminták kialakulása, majd rögzülése, - önálló mozgások kialakulása,
	Vojta terápia	
	Dévény- módszer	
	konduktív terápia (Pető-módszer)	
mozgáskoordinációs problémák	konduktív terápia (Pető-módszer)	- mozgás észlelési problémák csökkenése, - önálló/aktív mozgás kialakulása
	szenzomotoros torna (HRG, TSMT)	
	Ayres terápia,	
	Bobath módszer	
külvilághoz való alkalmazkodás nehézségei (inger kereső, inger kerülő)	Bazális stimuláció	- ingerek elfogadása vagy rövidebb hosszabb ideig tolerálása, - ingerkeresés/kerülés csökkenése
	autizmus specifikus terápia	
	Sindelar-módszer	
	Ayres terápia	
kóros reflexek	Ayres terápia	- kóros reflexek leépülése, - új mozgásminták elsajátítása, - önálló mozgások/mozdulatok indítása
	szenzomotoros torna (TSMT, HRG)	
magatartás és figyelem zavarai	autizmus specifikus terápia	- figyelem terjedelme növelése, - figyelem koncentráció időtartamának növekedése, minőségének javulása, - magatartási problémák csökkenése/megszűnése, - a feszültségek szociálisan elfogadható tevékenységgel való kompenzálása
	Kulcsárné-féle mozgásterápia	
	Sindelár program	
	szenzomotoros torna (TSMT,HRG)	
	állatasszisztált terápia	

II. Terápiás irányzatok és elérhetőségek

A terápiákról bővebben is tájékozódhat honlapunkon: <http://koraszulottekert.hu/>

Állatasszisztált terápia

Az állatasszisztált terápia kiegészítő terápia. A gyakorlati tapasztalatok pozitív visszajelzésekkel szolgálnak a terápia hatékonyságáról. Hazánkban legelterjedtebb a kutya és a ló alkalmazása.

Állatasszisztált terápia célja:

- élményszerzés (pl. az állatok simogatásával, gondozásával)
- motiváció kialakítása, növelése (pl. a mindennapi tevékenységekkel kapcsolatosan)
- egyes tevékenységek begyakorlása (pl. célzott pakolás)
- mozgáskészség javítása (pl. kúszás, mászás)
- egyensúlyérzék fejlesztése (pl. lovaglás által)
- kommunikációs motiváció, kedv növelése

- szociális alkalmazkodási készség javítása, (pl. sorra kerülés kivárása, közös tevékenységek más tagokkal)
- csoportba való beilleszkedés segítése, (pl. kapcsolatteremtés másokkal)
- társadalomba való beilleszkedés segítése, (pl. közösséghez tartozás élményének közvetítésével)
- társadalmi elfogadás lehetőségének növelése, (pl. elfogadás megélése által)

A terápia minden korosztályban alkalmazható és a célcsoport is sokszínű, pl.: sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő vagy diszlexiás gyermekek stb. Feltétele, hogy a célszemély elfogadja az adott állatot. A szakember-team tagjai (pl. gyógypedagógus, pedagógus, pszichológus) egyénre/csoportra tervezve állítják össze a programot a gyermek(ek) előzetes felmérését követően.

Bővebben:

Magyar Lovasterápia Szövetség Alapítvány: <http://www.lovasterapia.hu/>

Magyar Terápiás és Segítőkutya Szövetség Egyesület: <http://www.matesze.hu/>

Autizmussal élő gyermekek ellátása, fejlesztése

Az autizmus-specifikus terápiás megközelítés röviden azt jelenti, hogy eszközt adunk az autizmus spektrum zavarral élő személy számára pl. kommunikáció kezdeményezéséhez, szociális kapcsolatok kialakításához vagy a napjainak, heteinek esetleg hónapjának önálló megszervezéséhez.

A terápia fő célja az önálló, önálló személyiség kialakítása, mely a társadalmi részvételt erősíti. Az autizmus-specifikus terápiás megközelítés segíti a szociális és kommunikációs nehézségek leküzdését, a stressz és a szorongás csökkentését. A terápiás célok megfogalmazása minden esetben alkalmazko-

dik az egyén képességeihez, szükségleteihez, tanulási stílusához és fizikai állapotához.

Az autizmus spektrumzavar egy nagyon sokszínű, változatos viselkedéses megnyilvánulású idegrendszeri fejlődési rendellenesség. Egységességét a három viselkedéses terület terén tapasztalható minőségi eltérés adja: eltérő fejlődés a kölcsönös kommunikációban, a szociális interakciókban és a rugalmas viselkedésszervezés területén.

A terápiás eljárás jellemzően általános érvényű, a spektrum egészét felöleli és hatékony minden autizmussal élő személy megsegítésében.

Bővebben:

Egészségügyi szakmai irányelv – Az Autizmusról/Autizmus spektrum zavarokról (Emberi Erőforrások Minisztériuma – Egészségügyért Felelős Államtitkárság GÉSZSÉGÜGYI SZAKMAI KOLLÉGIUM) <https://kollégium.aeek.hu>

Ayres-terápia

Az Ayres-terápia idegrendszeri érést elősegítő szenzoros integrációs mozgásterápia, amelynek megteremtője Anne Jane Ayres amerikai neuropszichológus.

A terápia lényege a mozgással történő idegrendszeri „érlelés”, fejlesztés, felzárkóztatás. A terápia során sokféle mozgásos játékeszközt is felhasználnak.

Kiknek ajánlott a terápia?

- amikor a gyermek tapintásra, egyes mozgásokra, bizonyos látási ingerekre, hangokra, ízekre túl érzékeny
- vagy folyamatosan keresi az ingereket
- mozgáskoordinációs nehézséggel küzd
- túl gyors, vagy lassú
- viselkedés szabályozás nehézsége áll fent, túl gyorsan frusztrálódnak

- motiválatlanok
- tanulási zavar lép fel
- finommozgások ügyetlensége áll fent
- megkésett beszédfejlődés
- figyelem-koncentráció hiánya
- autista gyerekek számára

Szinte csecsemőkortól alkalmazható a módszer, de főként a 2-12 évesek számára segítség, ha a fenti tünetekből bármelyik fennáll.

Szakirodalom

Varga Izabella-Szvatkó Anna Jean Ayres szenzoros integrációs terápiájának néhány alapelve I. Óbudai Nevelés, 1993.

<http://www.dszit.hu/szakemberek/publikacio.php>

Bazális stimuláció

A bazális stimuláció az anyaméhben szerzett komplex érzékelési tapasztalatok megszerzését, megerősítését és beépítését segíti elő az idegrendszeri működésekbe a koraszülött gyermekek korai rehabilitációjában, illetve a súlyosan-halmozottan sérült gyermekek gyógypedagógiai fejlesztésében.

A módszer célja az érzékelés-észlelés aktivizálása, a szenzomotoros (érzékszervi-mozgásos) funkciók minél szélesebb körű megélésének lehetővé tétele, fejlesztése. A megszerzett tapasztalatok, információk segítik a gyermek számára a külső és belső környezet megis-

merését, megkönnyítik az alkalmazkodást. A terápia során a szakemberek komplex, a gyermek érzékelési lehetőségeihez és fejlesztési profiljához illeszkedő komplex terápiát végeznek a vestibuláris/egyensúlyi ingerek, a vibratorikus/rezgő ingerek, taktilis-haptikus/tapintásos ingerek, vizuális ingerek, szaglási és érzékelési ingerek biztosításával.

A terápia kiemelten fontos és ajánlott a koraszülött gyermekek korai, 0-24 hónapos fejlesztéséhez és rehabilitációjához, valamint súlyosan, halmozottan sérültek számára, akár egész életen át.

Szakirodalom

Frölich, Andreas D (2000): Bazális stimuláció: bázisterápia súlyosan sérült, IPC-s gyermekek esetében. BGYTF, Budapest

Bobath módszer

A Bobath házaspár által kidolgozott mozgásterápiás eljárás, amelyet a korai agykárosodás okozta mozgás-rendellenességek kezelésére fejlesztettek ki. A Bobath terápiával jól kezelhetőek a központi idegrendszer betegségei, mozgásbeli zavarok, bénulási tünetek, egy testrész vagy teljes test bénulása, tartási, egyensúlyi, mozgási nehézségek, izmok túlfeszülése vagy ernyedtsége.

Szakirodalom

Csávás Dezsőné (2007): A Bobath-módszer ELTE BGGYFK, Budapest

A terápia célja:

- az izomtónus megfelelő szabályozása
- a megfelelő külső ingerre adott mozgásválaszok (reflexmechanizmusok) kialakítása, szabályozása
- a normális testtartás és ezekből kiinduló mozgási folyamatok fejlesztése, pl. fej és törzs mozgásának szabályozása, a nyak mozgékonyasága, a kéz és lábtámasz, az ugráskészség kialakítása és fejlesztése, az életkornak megfelelő helyváltoztatások és testhelyzetek, egyensúly fejlesztése, törzs forgása és fordulás, felegyenesedés
- mindennapi eszközhasználat és önkihasználás elérése
- deformitások kialakulásának és az izomerő csökkenésének megelőzése

A terápia már csecsemőkorban elkezdhető és a fent említett problémák esetében, bármely életkorban gyakorolható.

Dévény módszer

A magyarországi mozgáskorrektációs eljárások között megjelent egy módszer, amelyet Dévény Anna gyógytornász és művészeti tornaszakedző, mozgáspedagógus dolgozott ki hetvenes évektől kezdve a gyakorlati tapasztalatai alapján.

A Dévény-módszer mára ismertté vált másik elnevezése a DSGM. De mit is jelent a DSGM?

A DSGM egy mozaik szó, melynek jelentése: DÉVÉNY SPECIÁLIS MANUÁLIS TECHNIKA- GIMNASZTIKA MÓDSZER. Amint azt az elnevezés is mutatja, a módszer két közös alapelvekkel rendelkező egymásra épülő részből áll.

Komplex, mert a DSGM két részterületre a gyógyítás és a fejlesztés egymásra épül, komplett, mert mindkét tevékenységre megadja a konkrét gyakorlati útmutatást.

Maga a terápia egy kézzel végzett izom-mozgató eljárással, amelynek célja a mozgásműködés feltételeinek megteremtése, az izom-ín és kötőszövetrendszer természetes állapotának helyreállítása, másrészt az idegrendszer stimulálása.

A speciális manuál technika alkalmazási területe:

- a mozgás fejlődés rendellenességei
- traumatológiai esetekben (törés, ficam, izomsérülés)
- ortopédiai megbetegedések csecsemő és gyermekkorban (gerincdeformitás, ferdenyak, csípőficam, dongaláb)

- reumatológiai betegségek kísérő tünetei (pl. izmok rövidülése)

A kezeléseket kizárólag DSGM-szakgyógytornászok végezhetik, akik különböző szerkezeti formában dolgoznak: alapítványoknál, kórházakban, magánrendelőben stb.

A szakemberek elérhetőségéről a DÉVÉNY ANNA ALAPÍTVÁNY ad tájékoztatást.

Az alapítvány honlapja, amelyen a módszerről is részletesebben tájékozódhat:

<http://www.deveny.hu>

Etetésterápia (etetést, evést, ivást segítő terápia)

A legtöbb gyermek számára az evés egy kellemes élmény, örömet okoz és örömeink a forrása is. Vannak azonban olyan gyermekek, akiknél az evés, illetve az ivás biológiai és/ vagy pszichológiai okokból akadályozott, az evés örömforrás helyett nehézséggel, félelemmel jár, ijesztő feladatnak, cselekvésnek tűnik.

A terápia célja, az evési, táplálási nehézségek megoldása jól használható módszerek, eszközök alkalmazásával, szülői kompetencia növelésével.

Étkezési tanácsadásra azoknak a szülőknek van szüksége, akiknek a gyermeke:

- nehezen vagy egyáltalán nem nyel,
- nem rág, darabos ételt nem fogyaszt el,
- nehezen forgatja a nyelvvel az ételt,
- ivása nem életkorának megfelelő, nem, vagy keveset iszik,
- nyelvlökéses nyelése van,
- nagyfokú nyálazás jellemzi, nem zárja a száját,
- étkezéskor öklendezik,
- nem fogadja el az ételeket, akár éhezne is.

Az etetésterápia akkor sikeres, ha minden gyermek arcáról azt tudjuk leolvasni, hogy „Enni, inni csuda jó!”

Szakirodalom

Kapronyi Ágnes – Tóth-Vári Ildikó – Váró Anna (é. n.):

Ajánlás az evési és etetési problémák ellátására (A Budapesti Korai Fejlesztő Központ belső protokollja 0-5 éves korig)

online:http://www.koraifejleszto.hu/download/ajanlas_az_evesi_es_etetesi_problemak_ellatasara_bkfk.pdf

Fejlesztés zenei foglalkozások által

A zene szinte valamennyi képességterületre jótékony, fejlesztő hatással bír, pl.:

- beszédfejlődés
- mozgásfejlődés (nagy- és finommozgások)
- értelmi képességek fejlődése (figyelem, emlékezet, koncentráció, gondolkodás, képzelet)
- érzelmi fejlődés (önkifejezés, esztétikai érzék)
- szociális képességek (empátia, tolerancia)

A következőkben bemutatunk három olyan lehetőséget, amelyek ilyen formában

nem fejlesztő terápiák, de kiváló lehetőségeket biztosítanak arra, hogy gyermekeink értelmi és érzelmi képességeit erősítsük, fejlődésüket a zene erejét felhasználva elősegítsük.

1. Ének, tánc várandósság idején (0 éves korban)

A zenetanulás bizonyos módja, illetve a zenéhez való viszonyulás kialakulása már a méhen belül elkezdődhet. A magzat zenei érzékenységét a kismama előkészítheti, fejlesztheti. A várandós anya zenei aktivitása (ének,

tánc, hangszerjáték, zenehallgatás) befolyással van a baba muzikalitására, hiszen a magzat a hangélményt és az anyag mozgásának ritmusát is érzékeli. A megfigyelések alapján azok a babák, akik magzati korukból gazdag hangélménnyel rendelkeznek, születésük után lelkileg kiegyensúlyozottabbak, hallásuk érzékenyebb, beszédfejlődésük is gyorsabb.

2. Zenebölcsi (0-3 éves korú gyerekeknek)

A sok mondóka, gyermekdal, ölbeli játék és élő zeneszó egyaránt segít a babáknak és anyukáknak ráhangolódni a zene szépségére, erősíti az anya-gyermek kapcsolatot, segíti a hallás és ritmusérzék kezdeti fázisának kialakulását, a szép, tiszta beszéd kialakulását és az első kis közösségbe való beilleszkedést.

Számos bölcsőde lehetőséget biztosít az ilyen jellegű foglalkozásokra, de mentorhálózatunk is nyújt zenebölcsi szolgáltatást. Zenei

foglalkozásaink kisgyermek számára péntekenként 10 órakor kezdődnek a debreceni Kincses Sziget Mentorházban, ahová szeretettel várunk minden érdeklődőt! A nyíregyházi kisgyermeket is várjuk. Időpont egyeztetés az alábbi telefonszámon: +36/30 889-5957.

3. Zeneóvoda (3-7 éves gyerekeknek)

A foglalkozások célja a korosztálynak megfelelő dal és mondókaanyaggal a hallás, a ritmusérzék kialakítása, a nagy- és finom-motorikus mozgás fejlesztése zenei eszközökkel, a figyelem és koncentráció serkentése zenehallgatással. A kisgyermek megismerik a csoportos együttműködés örömeit közös énekléssel, zenéléssel. Ezt követően biztos alappal kezdenek a gyerekek a kottaolvasás tanulásához, illetve az egyéni zenetanuláshoz kisiskolás korban.

4. Énekar (3-99 éves korig)

Az énekarok talán a legismertebb és legtöbb embert megmozgató közösségek, amelyek a zene és az ének erejével kíváncsolnak össze embereket és teremtenek ideális feltételeket a komplex képességfejlesztésre.

2017. szeptemberében alakult meg alapítványunk énekkara Kincses Kórus néven. A kórus tagjai koraszülöttek és testvéreik, barátai – nemcsak óvodások, hanem kisiskolások is.

Kóruspróbáink csütörtökönként 17 órakor vannak a debreceni Kincses Sziget Mentorházban. Elsődleges célunk: élményt adni a gyerekeknek. Csodás szép zenei élményt, amely során a gyermek barátokat talál, figyelme, hallása fejlődik, és nem utolsósorban zenekedvelővé nevelődik... Várjuk szeretettel mindazok jelentkezését, akik szívesen tartoznának a Kincses Kórus közösségéhez!

Szakirodalom

Urbán Varga Katalin (1999): A zene - mint ősi nyelv - szerepe és lehetőségei a kommunikációban
Beszédgyógyítás 1-2. , p. 55-66.

http://www.tatikazene.hu/doktar/tatizsak_cikkek/a_zene_mint_osi_nyelv.pdf

GMP diagnosztika és terápia

Gósy Mária fonetikus, nyelvész, pszicholingvista nevéhez fűződő GMP diagnosztikai eljárás a gyermek beszédfeldolgozási folyamatainak vizsgálatára irányul.

A diagnosztika célja, hogy felderítse a beszédészlelési, beszédértési elmaradás vagy zavar helyét, típusát és mértékét, amely eredményekre a későbbiekben terápiás folyamat tervezhető.

A diagnosztika és terápia 3-12 éves korosztály számára ajánlott, amely óvodás és iskolás korosztályt egyaránt jelent. A GMP-t általában a következő tünetek esetében javasolható:

Óvodáskorban:

- tartós hangejtési zavar, erős szótorzítás
- hibás beszédszerkezet
- szegényes szókincs
- túl csendes vagy túl sokat fecseg
- gyakori visszakérdezés
- látszólagos figyelmetlenség
- lassú, megkésett feladatvégzés
- mondóka, verstanulási nehézség
- mesehallgatás kerülése
- megkésett, illetve lassú beszédfejlődés
- magatartási, viselkedési problémák

Iskoláskorban:

- gyakori figyelmetlenség
- lassú munkatempó, gyakori órai lemaradás
- önálló tanulási tevékenysége nehézkes

- ingadozó iskolai teljesítmény
- képességhez viszonyítva gyengébb teljesítmény
- tanórai passzivitás
- tartós olvasási és írási problémák
- megtanult ismeretek kiesése

Szakirodalom

Gósy Mária (2000): A hallástól a tanuláig: folyamatok, anyanyelvi fejlődés, a beszédészlelés és a beszédmegértés zavarai, vizsgálatok, esetelemzések, fejlesztési sajátosságok, Budapest, Nikol

Katona-módszer

Prof. dr. Katona Ferenc, ideggyógyász, fejlődésneurológus a Budapesti Svábhegyi Gyermekgyógyintézet Fejlődésneurológiai osztályán dolgozta ki a terápiáját. A módszer diagnosztikus eljárás és terápia is egyben.

A Katona-módszer (neurohabilitációs tréning) az eltérő, kóros idegrendszeri fejlődés terápiaja – főleg oxigénhiány miatt károsodott csecsemők kezelésére alkalmas.

A tréning lényege, a komplex elemi mozgásminták (mászás, ülésbe húzódkodás, ülésbe emelkedés, kúszás stb.) kiváltása, gyakoroltatása. A mozgás kiváltását az agy „serkentésével” érjük el azáltal, hogy a csecsemőt különböző „gravitációs helyzetekbe” hozzuk, ami aktiválja az agy azon részét, ahol ezek az

elemi mozgásminták tárolva vannak. Az agyból kifutó „parancs” hatására létrejön a mozgásminta, a végrehajtott mozgásról pedig visszajut az agyba az információ. A mozgásminták kiváltása igen egyszerű, a szülők is minden nehézség nélkül megtanulhatják. A feladatok napi rendszerességgel történő végeztetése, a siker alapvető feltétele.

A mozgásterápia a csecsemők agyának automatikus mozgás-szabályozását aktiválja napi 5-6 alkalommal végzett rövid gyakorlat-sorokon keresztül. A folyamatos mozgás agyi aktivitást eredményez, mely segíti az agy és az idegrendszer fejlődését. A módszer méltán világhírű, hatékonysága évtizedek óta bizonyított.

Szakirodalom

Katona Ferenc (1990): Fejlődésneurológia és neurohabilitáció - Budapest, Medicina

Kulcsár Mihályné-féle Mozgásterápia

A Kulcsár Mihályné-féle mozgásterápia a tanulási nehézségek megelőzését, illetve a már kialakult tanulási nehézség oldását segíti elő. Carl Henry Delacato, amerikai neurológus által kidolgozott mozgásterápiát Kulcsár Mihályné neuropedagógus fejlesztette tovább és újabb

képességterületeket vont be a terápiás gyakorlat-sorba.

A terápia lényege: az elemi mozgásminták újra ismétlése, átélése, amely a fejlesztő gyakorlatok során segíti az idegrendszeri struktúrák összekapcsolását, illetve az idegrendszeri érést.

A terápia összetett vizsgálattal kezdődik, ahol a hiányok és éretlenségek felderítése történik. Az állapotfelmérés 2-3 órát is igénybe vehet, az eredmények kiértékelése után történik a fejlesztési területek meghatározása. A terápia egyéni és csoportos formában történik, terápiás szakemberrel. Egy feladatsor

elvégzése 20-30 percet vesz igénybe. Mivel a gyakorlatoknak nincs különleges eszközigénye, ezért otthoni körülmények közt, a szülők vezetésével is végezhető a gyakorlás.

Általában 5 éves kortól ajánlható a terápia, de akár felnőttek körében is alkalmazható.

Szakirodalom

Kulcsár Mihályné (2014): A tanulás öröm is lehet - Delacato módszere alapján

Bicske, Magánkiadás

Magyar Mozgáskotta Módszer

Magyar Gábor (pszichológus, testnevelő tanár) egy komplex fejlesztőmódszert dolgozott ki a gyermekek számára. A módszer elsősorban az óvodás-, kisiskolás korosztály mozgásigényére alapozva, játékos formában valósítja meg az értelmi és érzelmi területek fejlesztését.

A mozgásos gyakorlatok során többféle szimbólum alkalmazásával, kottaszerűen megjelölt feladatsorok segítik elő a gyermekek fejlődését. A speciális, erre a célra kialakított eszközökkel könnyebbé válik a szín, forma és alakfelismerés; oldaliság (jobb-bal) kialakulása; téri tájékozódás, számolási készség, a számfogalom megszilárdulása, a mozgások időbeli jegyeinek kialakítása, pontosabb szabályozása; zenei ütemhangsúlyok felismerése.

A módszerben hangsúlyos szerepet kap a gyermek személyiségének komplex fejlesztése

is, nem csak a mozgáskoordináció, de a képzelet, gondolkodás, figyelem és emlékezet is fejlődik.

A módszer széleskörűen használható

- akár felnőttek számára is –, de különösen ajánlott a következő célcsoportok számára:
- egészséges 3-7 éves korú gyermekek fejlesztése
- speciális fejlesztés igénylő 3-7 éves gyermekek nevelése
- részképesség problémákkal küzdő gyermekek fejlesztése
- korrekciós osztályokba járó 6-9 éves gyermekek fejlesztése
- alsó tagozatos általános iskolás gyermekek felzárkóztatása, készségfejlesztése
- fogyatékos gyermekek nevelése, fejlesztése.

Bővebb információ a módszer honlapján elérhető:

<http://www.mozgaskotta.hu/>

Megkésett beszédfejlődés terápiaja

A megkésett beszédfejlődés terápiajának célja a nyelv- és beszédfejlődésben elmaradást mutató gyermekek beszédindítása és beszédviselkedésének kialakítása.

Ajánlott azoknak a gyermekeknek, akik a kommunikáció- és beszédfejlődésben jelen-

tősebb elmaradást mutatnak. Jelzés értékű, ha 2 éves korban még nem használ beszédhangzókat egy gyermek, 2-3 éves korban aktív (beszélt) szókincsük nem éri el a 70 szót, illetve kommunikációs célú hangkapcsolatot.

A megkésett beszédfejlődés terápiaja az egyik legkomplexebb logopédiai terápia. Magában foglalja a beszéd kialakulásához szükséges nagymozgások, finommozgások, hallás, látás, tapintás, kinesztetikus észlelés és koncentráció fejlesztését, továbbá a passzív és aktív szókincs bővítését, a nyelvtan fejlesztését, a beszéd használatára történő szocializációt, a beszédviselkedés kialakítását.

Az érintett gyermekek ellátása a Pedagógiai Szakszolgálatok által történhet egyéni vagy kiscsoportos formában, általában 3 éves kortól.

Szakirodalom

Németh Erzsébet – S. Pintye Mária (2006): *Mozdul a szó... - súlyosan akadályozott beszédfejlődésű gyermekek korai integratív fejlesztése*, Budapest, Logopédia Kiadó

Hasznos írásokkal találkozhatunk Boér Zsuzsa logopédus-gyógypedagógus szakmai blogján is: <http://logopedia.reblog.hu/>

Pető-módszer (Konduktív pedagógia)

A konduktív pedagógiát - más néven Pető-módszert - az 50-es években Pető András, orvos, pszichológus, pedagógus alkotta meg. A módszerrel dolgozó pedagógust konduktornak hívják.

A mára világhírűvé vált komplex pedagógiai módszer a központi idegrendszeri sérült (CP) gyermekek és felnőttek rehabilitációjában és reabilitációjában eredményes. Az alapfeladat, hogy az agy plasztikus és tanulékony, így a

sérülés következtében kieső funkciókat az agy másik területe átveheti, amit tanulás útján tudunk elérni. A központi idegrendszer sérülésével nem csak a nagymozgások kivitelezése sérül, hanem a kommunikáció, önellátás és a kognitív funkciók, emellett a szocializáció folyamata is megnehezedik. A konduktor ezért komplexen szemléli az egyént, a család és a környezet bevonásával fejleszti a nagy- és finommozgást, az értelmet és érzelmet, a kom-

munikációt és az önellátást/önállóságot. Tehát nem egy egyszerű gyógytornáról van szó, hanem összetett fejlesztési folyamatról, amit azonban nem külön szakemberek, hanem egy személy, a konduktor végez.

Optimális esetben (életkor és állapot szerint összeállított) csoportban történik a fejlesztés; a konduktor irányításával a szülők segítik a kisgyermekük tanulási folyamatát, majd később a gyerekek szülő nélkül maradnak a csoportban. Általában a foglalkozások menete kötött, a napirendhez illeszkedik: pl. egymás köszöntése, mozgásfejlesztés, játéktevékenység, önellátás (étkezés, öltözködés, bilizés). A

csoportban a gyermekek és a szülők egymástól is sokat tanulnak, motiváló hatása van a közös éneklésnek és tevékenykedésnek.

A konduktív pedagógia egyik fontos célja, hogy nem mechanikus és passzív mozgásokat gyakoroltatnak, hanem játékosan rávezetik a fejlesztendő személyt (gyermeket vagy felnőttet) az önálló, aktív mozgásra. Ebben, elsősorban gyermekek esetében, nagy segítségünkre vannak a dalok és mondókák, amik ritmust adnak a mozgásnak. Az egyes mozgásokhoz kapcsolt énekek sokszor beindítják automatikusan a mozgássort is.

Szakirodalom

Deák Adrienn - Kollega Tarsoly István (szerk., 2016): Tanulmányok a konduktív pedagógia köréből
Budapest, Pető András Főiskola

Sindelar-program

Brigitte Sindelar pszichológus, pszichoterapeuta komplex fejlesztő programja az idegi eredetű tanulási és magatartási zavarok terápiája. A komplex fejlesztő program célja a részképességek gyengesége miatt kialakuló tanulási zavar megelőzése, illetve annak elmélyülésének megakadályozása.

A program vizsgálattal indul, amely során nem csak a hibás funkciók feltérképezésére, hanem minden fontosabb képességterület megismerésére törekednek, így tágabb perspektívában kezdődhet el a terápiás folyamat felépítése. A terápia alapelve szerint arról a szintről kell kezdeni a fejlesztést, ahol a kognitív képesség még megfelelően működik. Abban az esetben is, ha ez a szint a gyermek életkorához képest jelentősen elmarad. A program az ismeretszerzés legfon-

tosabb területeit érinti, pl. figyelem, észlelés, észlelési területek összekapcsolása, emlékezet, sorrendiség, téri tájékozódás.

A terápia a következő esetekben javasolt:

- a gyermek életkorához képest egyes értelmi területeken, részképességekben jelentősen elmarad
- figyelemzavar
- észlelési problémák
- mozgáskoordinációs problémák
- diszgráfia, diszlexia, diszkalkulia vagy ezek gyanúja
- tanulásban akadályozottság
- enyhe értelmi fogyatékoság.

Az ajánlott korosztály az óvodásoké (5 éves kortól), illetve az általános iskolásoké.

Szakirodalom

Sedlak, Franz – Sindelar, Brigitte (2005): „De jó, már én is tudom!” - Óvodáskorú és iskolát kezdő gyermekek korai fejlesztése

Budapest, ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar

TSMT és HRG

Lakatos Katalin Ph.D. nevéhez fűződik a Tervezett Szenzomotoros Tréning (TSMT-I, TSMT II és HRG) módszerek kidolgozása, illetve a BHRG alapítvány létrehozása.

Kutatásaiban a sikeres iskolai beválást akadályozó motoros, pszichés-kognitív és szociális területeken jelentkező tünetegyütteseket kereste a különböző élet szakaszokban.

Vizsgálatai egyértelműen bebizonyították, hogy a tünetek tartós megléte, organikus éretlenségre, érési zavarra utalnak.

Az általa kidolgozott terápiák elsődleges célja az idegrendszer érésének elősegítése. Nagyon fontos a korai felismerés, a beazonosítás, ugyanis az idegrendszeri alapstruktúrák funkcionális és integrációs együttműködésé-

nek hiánya sikertelen iskolai beváláshoz vezet.

A TSMT terápiát 3-6 hónapos kortól el lehet kezdeni, a szenzitív periódus 9 éves korig tart, de akár 14-15 éves korban is elkezdhető a terápia.

Hogyan is zajlik egy-egy ilyen terápia? Egyéni szenzomotoros fejlesztés a TSMT I - (Tervezett Szenzomotoros Tréning / egyéni) módszer esetében egyénre szabott feladatsoportokat tanít be a terapeuta a családnak, melyet otthon kell végezni meghatározott időkeretben, amit később természetesen kontroll találkozások követnek.

A TSMT II - módszer már csoportos szenzomotoros fejlesztést jelent. Ide a gyermek akkor kerülhet, ha már elvégzett bizonyos számú egyéni tréninget, illetve megtanult aktívan együttműködni a terapeutával és a felmérő vizsgálat 50-75% közötti eredményt mutatott. A TSMT II esetében azonos problémával küzdő gyermekeket fejlesztenek homogén csoportokban a gyógypedagógusok, változatos eszköztárral ellátott tornateremben, játékos keretek között.

A módszercsoport harmadik eleme a Hidroterápiás Rehabilitációs Gimnasztika (HRG). A feladatokat ekkor vízben alkalmazzák, amelynek elméleti alapja egyébként megegyezik a „szárazföldi” szenzoros tornáéval. Itt is homogén (hasonló problémákkal, sajátosságokkal bíró gyermekek) csoportokat alakítanak ki, melyeknek speciális egymásra épülő feladatsoraik vannak. A csoportos fejlesztés ellenére is minden esetben a saját fejlődési tempóhoz lehet igazítani a HRG-terápiát.

A módszerről bővebben tájékozódni lehet a BHRG Alapítvány honlapján:

<http://bhrghu/>

Ulwila zeneoktatási és zeneterápiás módszer

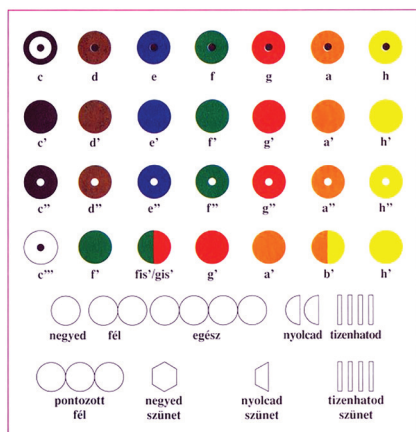
Az Ulwila-módszer kidolgozója Heinrich Ullrich német zenetanár, gyógypedagógus és Hermann-Josef Wilbert egyetemi tanár – innen a módszer neve: Ul-Wi-la. Az Ulwila-módszer, más néven színes kotta módszer egy olyan zenepedagógiai rendszer, amelyet kifejezetten fogyatékkal élő gyermekek számára fejlesztettek ki. Komplex módszerükben helyet kap a közös ének, a tánc, zeneoktatás és közös zenekari próba.

Mindezek megvalósításához pedig Ullrich innovatív módszert dolgozott ki a kottaolva-

sás elsajátítására. A módszer alapja, hogy a hangokat nem vonalrendszerben ábrázolja, hanem színekkel jelöli a hangok magasságát. A félhangok színekombinációkból alakulnak ki. Az így leírt speciális kották nem igényelnek komplex gondolkodást, még csak a színek ismeretét sem: hosszas gyakorlás után kell a színeket azonosítani bizonyos hangokkal. A kottában való eligazodást az Ulwila-hangszereken megjelenő színek is segítik. Ullrich egyszerű, „áttekinthető” hangszereket is kifejlesztett a módszerhez, amelyek fából készülnek, kellemes hangzásúak, elektromos áram nélküliek.

A német módszert Vető Anna gyógypedagógus adaptálta magyarra 1991-ben. Ugyanígy színkódokra támaszkodik egy másik magyarországi technika: a Szivárványkotta módszer, amelyet Stifán Orsolya dolgozott ki és a bizonytalanul éneklő szülőknek is támogatást nyújt (egy egyszerű hangszertanulási metódussal, amely révén a hangszer segít a tiszta éneklésben).

Az Ulwila-módszer módszer már 5-6 éves kortól ajánlható a gyermek érdeklődésétől függően, de felnőttek is bátran próbálkoznak elsajátításával.

Szakirodalom

Bakos Anita. (2014.): Zenetanulás színesen. A színes kotta módszer magyar nyelvű kiadványai
http://www.parlando.hu/2014/2014-3/Bakos_Anita_Zenetanulas.pdf

Stifán Orsolya (2012): Az én szivárványos zenekönyvem. Kaposvár, Lililibr

Vető Anna, Heinrich Ullrich. (1997). ULWILA Színeskotta - Tanári kézikönyv zeneoktatáshoz. Budapest, Down Alapítvány.

Vojta terápia

A terápia alapja az a neurológiai felismerés, hogy a teljesértékű élethez szükséges mozgásminták (fejtartás, ülés, kúszás, mászás, járás, kapaszkodás) a reflexek szintjén már a legkorábbi csecsemőkorban is kiválthatók és rögzíthetők – mindez pedig a későbbi mozgászavarok megelőzése, illetve enyhítése érdekében is nagy hatékonysággal történhet.

A gyermekek megfelelő pozicionálásával, testtájainak, végtagjainak ingerlésével, nyomásával olyan mozgásminták válthatók ki, amelyek hatására javulás következhet be a mozgásban, a testtartásban, a nyelésben,

illetve a beszédben is (a mozgásminták kiváltása a központi idegrendszer egyes struktúráit stimulálja célzottan). A terápia rendszerességének biztosításához a szülőknek a gyógytornász által betanított tornagyakorlatokat kell végrehajtania napi 3-4 alkalommal. A terápia hatékonysága természetesen függ a sérülés mértékétől, jellegétől is, de sok esetben hoz érdemi javulást, fejlődést magával.

Az eljárás alkalmazható, csecsemő-kisgyermek és felnőtt korban is, leghatékonyabb azonban a korai időszakban, kb. 6 hónapos korig.

Szakirodalom

Szátvári Emese Tünde (2016): A Vojta V. módszer, korai felismerés – korai intervenció
Fizioterápia- A Magyar Gyógytornász-Fizioterapeuták Társasága Szakmai Folyóirata, 4. sz. 8-12.

III. Intézmények, szakemberek

A következőkben rövid áttekintést kívánunk adni az elérhető terápiás szakemberekről és intézményekről az Észak-Alföldi Régióban.

Teljességre nem törekedhettünk, már csak azért sem, mert gyorsan változó, fejlődő szolgáltatásokról van szó, de reményeink szerint így is segítséget nyújt a lista ahhoz, hogy a fejlesztésre szoruló gyermekek hozzájussanak a szükséges terápiákhoz.

(Külön köszönettel tartoznak a kiadvány szerzői az intézmény-, és szakemberlista összeállításában a Kincses Sziget Mentorhálózat adott megyékben dolgozó munkatársainak.)

Országos Szakértői Bizottságok

Mozgásszervi fogyatékoság:

Telefon / fax: 1 / 220 64 59

Honlap: <http://www.mozgasvizsgalo.hu/>

Érzékszervi – látási – fogyatékoság:

Telefon / Fax: 1 / 363 1561

Honlap: <http://fpsz.hu/fpsz-latasvizsgalo-gyogypedagogiai-tanacsado-korai-fejleszto-oktato-es-gondozo-tagintezmenye/>

Érzékszervi – hallási – fogyatékoság:

Telefon / Fax: 1 / 422 1493

Honlap: <http://fpsz.hu/hallasvizsgalo-gyogypedagogiai-tanacsado-korai-fejleszto-oktato-es-gondozo-tagintezmenye-orszagos-illetekesség>

Beszédszervi fogyatékoság:

Telefon / Fax: 1 / 203 8497

Honlap: <http://fpsz.hu/beszedvizsgalo-gyogypedagogiai-tanacsado-korai-fejleszto-oktato-es-gondozo-tagintezmenye-orszagos-illetekesség/>

Megyei Pedagógiai Szakszolgálatok

Hajdú-Bihar Megye

Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhelyintézmény

Tel/fax: 52/342-494

Email: hbmpsz.foig@hbmpsz.sulinet.hu

honlap: <http://hbmpsz.sulinet.hu/szekhelyintezmeny>

Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottság

Telefon/fax 52/344-121

Email: gyogypedhbm@hbmpsz.sulinet.hu**Református EGYMI Debreceni Tagintézménye**

Telefon: +36-30-328-7288

Email: debrecen@reformatusegyimi.huhonlap: <http://reformatusegyimi.reformatus.hu/tagintezmeny/debrecen>

Az intézmény 2012 szeptemberétől működik Debrecenben. Jelenleg több megye – Békés, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg – óvodájában, iskolájában nyújtanak segítséget.

Jász-Nagykun-Szolnok Megye**Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhelyintézmény**

Tel: 56/510-720

Fax: 56/515-261

Email: info.foig@jnszmpsz.huHonlap: <http://jnszmpsz.hu/>**Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye****Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhelyintézmény, Megyei Szakértői Bizottság**

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhelyintézmény

Tel: 42/599-405

Email: szszbmpedszakszolg@gmail.comHonlap: <https://szabolcsmegyeszakszolgat.webnode.hu/nyiregyhaza-megyei-szakertoi-bizottsag/>

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottság

Tel: 42/413-406

Email: bizottsag1@gmail.comHonlap: <https://szszb-megyei-bizottsag-1.webnode.hu/>

A megyei pedagógiai szakszolgálatok honlapján megtalálhatóak a hozzájuk tartozó tagintézmények településenkénti elérhetőségei.

A megyei pedagógiai szakszolgálatok működéséről és a szakértői bizottságok tevékenységéről alapítványunk honlapján is tájékozódhat.

Hajdú-Bihar Megyében elérhető terápiás szakemberek, intézmények

Terápiás szakemberek, intézmények

TERÁPIA/MÓDSZER	SZAKEMBER NEVE	ELÉRHETŐSÉG
Állatasszisztált terápia	Fábiánné Mile Alíz (Csodakutya Alapítvány)	tel: 30/459-48-00 http://www.csodakutya.hu/
	Nagy Lajos (AURA Segítő Kutya Alapítvány)	tel: 20/225-80-70 http://www.segitokutya.hu/
	Magyar Lovasterápia Szövetség (megyei vonatkozásokkal)	http://www.lovasterapia.hu/ Végzett lovasterapeuták listája: http://www.lovasok.hu/index-archive.php?i=15841
	Bagi Ágnes (hippoterapeuta)	rubin.agi@gmail.com tel: 30/512-6079
Autizmus specifikus terápia	Dr. Baksáné Borsos Marianna (0-6 év között)	Hajdú-Bihar Megyei Pedagógia Szakszolgálat Debreceni Tagintézmény, Ibolya utca 24. tel: 30/941-07-43 debreceni.tagintezmeny@hbmpsz.sulinte.hu
Ayres terápia	Csuka Rita	06 20 487 59 56 (magán)
	Taizsné Miglódi Anita	Hajdú-Bihar Megyei Pedagógia Szakszolgálat Debreceni Tagintézmény, Ibolya utca 24. tel: 30/941-07-43 mobil: 06-30-62-48880 debreceni.tagintezmeny@hbmpsz.sulinte.hu

Bazális stimuláció		Hajdú-Bihar Megyei Pedagógia Szakszolgálat Debreceni Tagintézmény, Ibolya utca 24. (0-6 éves kor között) tel: 30/941-07-43 debreceni.tagintezmeny@hbmps.sulinte.hu
Dévény-módszer	Lengyel Heike	06-30-747-6669 (magán)
	Csuka Rita	06-20-487-59-56 (magán)
Etetés terápia	Kosztinné Timár Mária	Kenézy Gyula Egyetemi Kórház Gyermekrehabilitációs részleg Kenézy Egyetemi Kórház Gyermekrehabilitációs Központ Debrecen, Ibolya utca 24. tel: 52/418-654
Fejlesztés zenei foglalkozások által	Peidl Borbála	tel: 30/889-59-57 Kincses Sziget Mentorház
	Nagyné Lövei Lilla	tel: 20/426-42-08
GMP terápia		Református EGYMI Debreceni Tagintézménye tel: 30/328-72-88 http://reformatusegyemi.reformatus.hu/tagintezmeny/debrecen/
Kulcsárné-féle mozgásterápia	Vörösmarti Olívia	tel: 30/ 299-80-16
		Református EGYMI Debreceni Tagintézménye tel: 30/328-72-88 http://reformatusegyemi.reformatus.hu/tagintezmeny/debrecen/
Magyar Mozgáskotta		Református EGYMI Debreceni Tagintézménye tel: 30/328-72-88 http://reformatusegyemi.reformatus.hu/tagintezmeny/debrecen/

Megkésett beszédfejlődés terápiája	Dobos Károly	Hajdú-Bihar Megyei Pedagógia Szakszolgálat Debreceni Tagintézmény, Ibolya utca 24. tel: 30/941-07-43 debreceni.tagintezmeny@hbmpsz.sulinte.hu
Konduktív terápia	Keresztes Adrienn Csiszár Annamária	Hajdú-Bihar Megyei Pedagógia Szakszolgálat Debreceni Tagintézmény, Ibolya utca 24. tel: 30/941-07-43 debreceni.tagintezmeny@hbmpsz.sulinte.hu
	Szabó Edit	Immánuel Otthon tel: 52/530-027 http://www.immanuelotthon.hu/
Szenzomotoros torna (TSMT és HRG)	Tele-Héri Brigitta	tel: 30/662-86-02
	Szalóki Józsefné Ildikó	Református EGYMI Debreceni Tagintézménye- tel: 30/328-72-88 http://reformatussegymi.reformatus.hu/tagintezmeny/debrecen/
	Peles-Nagy Marianna gyógypedagógus és mozgásterapeuta (Ayres-terápiát is végez)	Hajdúszoboszló (Pedagógiai Szakszolgálat), tel.: 30/832-1536
Vojta terápia	Bodea Tímea	Kenézy Egyetemi Kórház Gyermekrehabilitációs Központ Debrecen, Ibolya utca 24. tel: 52/418-654
Egyéb: gyógytorna, logopédia, pszichológus és gyógypedagógus szakember segítségnyújtása, masször, speciális gépi mozgásfejlesztés, gyógyászati segédeszközök felmérése és beszerzése	dr. Vekerdy-Nagy Zsuzsanna, dr. Sveda Brigitta	Debreceni Egyetem Orvosi Rehabilitáció és Fizikális Medicina, Debrecen, Nagyerdei krt. 98. Tel: 52/411-717/55451 Rendelési idő: hétfő 12.00-13.00, csütörtök 8.00-9.00

Jász-Nagykun-Szolnok Megyében elérhető terápiás szakemberek, intézmények

Terápiás szakemberek, intézmények

TERÁPIA	SZAKEMBER/ E-MAIL	CÍM/TELEFON
Alapozó terapeuta	Nagyfejeő Mihályné Gyöngy Judit alapozó	tel.: 70/334-1616
Állatassisztált terápia	Vincze Dóra gyógypedagógus, szomatopedagógus, lovasterapeuta dora.vincze21@gmail.com	Karcag Tel: 30/719-5478
Autista specifikus	Sokváriné Godra Györgyi gyógypedagógus	tel.: 30/550-4194
Dévény-módszer	Csegényné Kedves Ágnes DSGM	Tel: 70/615-3984 Jászberény
	Egri Veronika DSGM szakgyógytornász	Szolnok Tel: 30/347-7456 Bajtárs utca 1. fsz. 2.
	Nagyné Ladányi Krisztina DSGM szakgyógytornász ladanyi.kriszta@freemail.hu	Szolnok Vörösmező út 166. Tel: 70/409-4799
GMP terápia	Hársfalviné Balácsi Katalin GOH-féle beszédhallás és GMP-féle beszédpercepció diagnosztika, beszédészlelés, beszédértés fejlesztése fejleszttes.fejlodes@gmail.com	Szolnok Tel: 30/545-2779

Logopédia	Rédai Etelka gyógypedagógus	tel.: 20/321-9648
Neurofeedback terapeuta	Deák Katalin gyógypedagógus	tel.: 20/425-4422
Sindelar program	Hársfalviné Balázi Katalin Sindelar-féle részképesség-vizsgálat és terápia fejleszttes.fejlodes@gmail.com	Szolnok Tel: 30/545-2779
Szenzomotoros torna (TSMT és HRG)	Csuhajné Szabó Tünde (TSMT) tsmttorna@gmail.com	Jászberény Tel: 30/586-2921
Gyógytornász	Kubola Ágnes gyógytornász info@gyogytornaszolnok.hu	Szolnok Kossuth tér 18. Tel: 30/572-5963
INPP	Hársfalviné Balázi Katalin INPP-féle mozgásvizsgálat és terápia, szülői konzultáció és tanácsadás fejleszttes.fejlodes@gmail.com	Szolnok Tel: 30/545-2779
Komplett képességfejlesztés	Essere2 Baba-Mama Klub és Készségfejlesztő Kontakt személy: Márkus Anett essere2@gmail.com	5000 Szolnok, Ady Endre út 20. Tel: 30/363-7776 3 hónapos kortól 7 éves korig
Konduktor	Takács Livia konduktor, korai fejlesztés liviatakacs7@gmail.com	Tel: 30/956-1075 jászberényi térség is

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében elérhető terápiás szakemberek, intézmények

Sajátos nevelési igényű gyermekeket ellátó nevelő, oktató intézmények

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

4400 Nyíregyháza, Szarvas utca 10-12

Telefonszám: 42/512-851

Fax: 42/512-850

Email: szszbpedszakszolg@gmail.com

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tagintézményei

TAGINTÉZMÉNY	ELÉRHETŐSÉG
Nyíregyházi Tagintézménye Vezető: Veressné Kovács Éva	4400 Nyíregyháza, Krúdy köz 4-10 Telefonszám: 42/512-850, Fax: 42/512-850 Email: nyhazanevtan@gmail.com
Baktalórántházi Tagintézménye Vezető: Barta Attiláné	4561 Baktalórántháza, Petőfi utca 4 Telefonszám: 42/550-032 Email: baktaszakszol@gmail.com
Csengeri Tagintézménye Vezető: Krisztián Zoltánné	4765 Csenger, Kossuth út 2 Email: pedszak.csenger@gmail.com
Fehérgyarmati Tagintézménye, Vezető: Barakovicsné Éles Titanilla	4900 Fehérgyarmat, Tömöttvár utca 3 Telefonszám: 44/610246 Email: pedszolg@gmail.com
Ibrányi Tagintézménye, Vezető: Kovácsné Rubóczky Rita	4484 Ibrány, Lehel utca 59 Email: ped.szakszolgalat.ibrany@gmail.com
Kemecsei Tagintézménye, Vezető: Lipőkné Papcsák Anita	4501 Kemecse, Móricz Zsigmond utca 47 Email: szakszolgalat@kemecse.hu
Kisvárdai Tagintézménye, Vezető: Himicsné Papik Gabriella	4600 Kisvárda, Szent László utca 42 Telefonszám: 45/500027 Email: kvnevtan@gmail.com

Mátészalkai Tagintézménye, Vezető: Baloghné Piros Zsuzsanna	4700 Mátészalka, Kazinczy Ferenc utca 3-5 Telefonszám: 44/312103, Fax: 44/312103 Email: szszbmpsmszstagint@gmail.com.
Mátészalkai Megyei Tagintézménye,	4700 Mátészalka, Képes Géza u. 2/A. Telefon/Fax: (44) 300-190 Email: szakertoi2@gmail.com
Nagykállói Tagintézménye, Vezető: Dr. Gavallér Andrea	4320 Nagykálló, Szabadság tér 5-8 Email: nagykalloszakszolg@gmail.com
Nyírbátori Tagintézménye, Vezető: Dr. Bodnárné Szűrös Zsuzsanna	4300 Nyírbátor, Báthori út 20 Telefonszám: 42/281883 Email: bator.szakszolglat@gmail.com
Tiszavasvári Tagintézménye, Vezető: Széki-Győri Mónika Krisztina	4440 Tiszavasvári, Vasvári Pál utca 67a Telefonszám: 42/275818 Email: postmaster@akmk.t-online.hu
Vásárosnaményi Tagintézménye, Vezető: Sütőné Vincze Judit	4800 Vásárosnamény, Rákóczi út 32 Telefonszám: 45/470953 Email: namenynyevtan@index.hu
Záhonyi Tagintézménye, Vezető: Kiss Sándorné	4625 Záhony, Alkotmány út 29 Telefonszám: 45/525178 Email: ped.szakszolglat.zahony@gmail.com
Szolgáltatások: korai fejlesztés és gondozás, fejlesztő nevelés, szakértői bizottsági tevékenység, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás, konduktív pedagógiai ellátás, gyógytestnevelés, iskolapszichológiai és óvodapszichológiai ellátás koordinálása	

Terápiás szakemberek, intézmények

Dévény módszer	Human-Spektrum Egészség- ügyi, Oktatási és Szolgáltató Betéti Társaság Szakdolgozók: - Vámosi Istvánné DS- GM-szakgyógytornász, egészségügyi rehabilitációs menedzser, Schrott-terape- uta - Major Anita DSGM-szakgyó- gytornász - Farkasné Irsa Nikoletta DSGM-szakgyógytornász, Dorn-terapeuta	Cím: 4400 Nyíregyháza Ungvár stny. 20. Telephely: 4400 Nyíregyháza Stadion u. 23. Kamilla patika tetőttere Email: gyogytorna.magan@ gmail.com , vamosine@gmail. com telefon: 06 20 2798899 (Vámosi Istvánné) Ellátási forma: - DSGM szak- rendelés társadalombiztosító finanszírozása által
Katona módszer	- dr. Valcsákné Purgel Beáta DSGM-szakgyógytornász	- magánpraxis
Schroth-terápia	- Kukucsáné Hornyák Bri- gitta, Halászné Varju Ágnes, Szövetes Veronika, Filetóth Judit gyógytornászok felnőtt betegellátást végeznek.	Szakmai kapcsolatuk van a nyíregyházi Csodavár Korai Fejlesztő Centrummal, a kis- várdai Csigaház Korai Fejlesztő Központtal, a nyíregyházi Halmazottan Sérültek Szü- lőszövetségével és a Dévény Alapítvánnyal.
Funkcionális tréning		
Vojta terápia (tervezett:2019-től)		

Szolgáltatás:	ÉFOÉSZ, SZSZB Megyei Egyesület	Cím: 4400 Nyíregyháza Vécsey köz 4.
Komplex korai fejlesztés		Telefonszám: 06-42-507-012
Fejlesztő felkészítés sajátos nevelési igényű gyerekeknek		Email: www.efoesznyiregyha-za@gmail.hu
Részképesség zavarok szűrése, kezelése		Telephelyek:
Logopédia		Nyíregyháza, Vécsey köz 4 tel: 42/507-012
HRG terápia		Nyíregyháza, Koszorú út 10 tel: 06-70-6363-476
Gyógytorna		Újfehértó, Böszörményi út 42 tel: 06-70-6363-480
Szomatopedagógiai fejlesztés		Nábrád, Árpád út 40. tel: 06-44-555-510
Szenzormotoros tréning		Jármi: Kossuth út 61
Bobath módszer		
Sindelar terápia		
gyógytestnevelés		

alkalmazott technikák: gyógy- pedagógiai ellátás (tanulás- ban, értelmileg akadályozott, autizmussal élő gyermekek számára),	Csigaház Korai Fejlesztő Központ	Cím: 4600 Kisvárd, Kölcsey utca 5. Telefonszám: +36 (45) 556 382 //+36 (70) 636 0370 Email: csigahazkoraifejleszto@ gmail.com
gyógytorna,		
DSGM		
Konduktív terápia		
Logopédiai terápia		
Etetés terápia		
Neuro-hidroterápia	Morauzskiné Csorvási Edina	Cím: Báthori u. 2. Mentorház Telefon: 06 20 5732752
Katona-féle neuroterápia		
Színes kotta		
2018. májustól nagycsoportos óvodás kortól	Nyíregyházi Babaklub	Cím: Nyíregyháza, Geduly Henrik u. 15/b.
zöldes babatorna, zene, mozgás, színház	Valcsák Viktória	telefon: 06707793451 Valcsák Viktória
Kerekítő foglalkozás	Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár Csiriptanya	Nyíregyháza, Szabadság tér 2. csiriptanya@mzsk.hu 06/42/598-880
	Szikora Csilla	Foglalkozás helyszíne: 4400 Nyíregyháza, Szabadság tér 2. www.facebook.com/kerekito. nyiregyhaza
	Nyíregyháza, Jósa András Kór- ház, Gyermekrehabilitáció	Majoros Beáta: 06-20/212-3027

TERÁPIA/MÓDSZER	INTÉZMÉNY NEVE/ MŰKÖDÉSE	ELÉRHETŐSÉG
Audio Vizuális Stimuláció	Csodavár Nyíregyháza Inkluzív Fejlesztő Központ és Játszóház	Cím: 4400 Nyíregyháza, Szent István utca 21. Telefonszám: +36 70 630 4868 Email: csodavarnyh@rejtettkin- csek.hu
Szenzoros torna - egyéni, csoportos		
Delecató – okosító torna		
Egyéni autizmus-specifikus fejlesztés		
Konduktív pedagógia		
Kognitív-érzelmi tréning (CAT-Kit)		
Nyelv és beszédfejlesztés		
Sindelar terápia		
Egyéb szolgáltatások: Babamasszázs, Gyógypedagógiai fejlesztés – egyéni, csoportos, Korai fejlesztés és intervenció, Logopédia, Hallássérültek gyógypedagógiája, Szomatopedagógiai fejlesztés, Csodasportoló, Ügyes baba, Ügyes baba piciknek, Tanuljunk együtt!, Intenzív lökéstábor		

TERÁPIA/MÓDSZER	INTÉZMÉNY NEVE/ MŰKÖ- DÉSE	ELÉRHETŐSÉG
Konduktív terápia	Szabolcs-Szatmár-Bereg- Megyei Kórház Gyermekre- habilitációs Osztály Osztályvezető főorvos: Dr. Kántor Katalin	Nyíregyháza, Szent I. u. 68., Belgyógyászati Tömb (cit- romsárga színű épület), földszint B oldal. Tájékoztató: 42/599- 700/1016 mellék A terápiákon való megjele- néshez gyermekrehabilitá- ciós és/vagy gyermekneu- rológiai vizsgálat szükséges, amely előjegyzés és beutaló köteles. Előjegyzés telefonszáma: 06 42 599-700/1016.
Katona-féle neuroterápia		
TSMT terápia		
Bazális stimuláció terápia		
Zeneterápia		
HRG, NHT, Gyógyúszás		
Vojta terápia		
Logopédia		
Delacato terápia		
Fizioterápia: masszáz, hydromasz- száz, FES. Valamint gyógytorna és TENS.		
Pedagógiai célú rehabilitációk, terápiák: szociálpedagógiai se- gítségnyújtás, élményterápia, etetésterápia. Pszichológiai tanácsadás. Amennyiben funkcionálisan szük- séges pszichológiai terápia és re- habilitációs terv fejlesztési terv kidolgozásához fejlődési tesztek felvétele (Bayley III., B-L teszt).		

2017. szeptember 1-én kezdtük el a „Mentorprogram az Észak-alföldi régió koraszülöttjei részére” című projekt megvalósítását, amely keretében három megyére kiterjedő támogató hálózatot hoztunk létre koraszülötteket nevelő családok részére.

Ingyenes szolgáltatásaink:

Koraszülötteket nevelő családok támogató kísérése
Tanácsadás, előadások, képzések
Szabadidős tevékenységek: családi rendezvények,
gyermekfoglalkozások, nyári táborok

Mentorházaink elérhetőségei:

honlap: www.koraszulottekert.hu
facebook: www.facebook.com/koraszulottekert.hu

Kincses Sziget Mentorház Debrecen:
4025 Debrecen, Petőfi tér 9., I. emelet
Email: tenyernyicsoda@gmail.com
Tel: +36 70/779 3270

Kincses Sziget Mentorház Nyíregyháza:
4400 Nyíregyháza, Báthori u. 2.
Email: tenyernyicsoda@gmail.com
Tel.: +36 30/889 5957, +36 70/770 1256

Kincses Sziget Mentorház Szolnok:
5000 Szolnok, Konstantin út 28. 3 em. 2. szám
Email: tenyernyicsoda@gmail.com
Tel.: +36 70 779 3268

Amennyiben programunk felkeltette érdeklődését, kérjük, keresse bizalommal munkatársainkat a fenn megadott elérhetőségeken.

Elérhetőségeink:

www.koraszulottekert.hu

[E-mail: tenvernicsoda@koraszulottekert.hu](mailto:tenvernicsoda@koraszulottekert.hu)

A projekt a Széchenyi 2020 program keretében a Magyar Állam és az Európai Unió támogatásával valósul meg.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE